

Autorica: Mila Pavićević
Naslov romana: *Na vodi*
Nakladnik: NOVA KNJIGA RAST d.o.o. (u tisku)

ZADAĆNICA

Nikada nisam volio zadaćnice iz hrvatskoga. Sada, gotovo 20 godina kasnije vjerujem da mogu prepoznati onu vrstu ljudi koja je lijepo pisala zadaćnice. Uvijek sam više volio matematiku i smatrao sam da postoji nešto neodoljivo konsekvantno u ocjeni nedovoljan. I sada 20 godina kasnije, još uvijek nisam zaboravio neopisivi osjećaj ponosa kada sam vidio svoju ocjenu nedovoljan. Prizivao sam taj nedovoljan kada sam se nakon malo više od godine dana iz Zagreba vraćao kući, u Baranju. Put do kuće bio je ponešto izmijenjen. Nikla je jedna nova kuća s fasadom u oker boji, odmah pokraj one u boji zelene jabuke. Na ulaznoj kapiji mimoišao sam se s ocem. Potapšao me po ramenu i prošao kraj mene. Znao sam vrlo dobro, gdje se ide za prvu proljetnu nedjelju. Ušao sam u kuću i prije nego što me majka stigla dozvati iz kuhinje kako bi sa mnom raspravila sve meteorološke faktore, kao i činjenicu da moji dolasci kući jenjavaju, uspeo sam se na kat u svoju sobu. Legao sam na krevet. Činilo mi se da je put ovamo trajao zauvijek. Sjetio sam se iritacije zbog vlaka koji je stajao na svakom iole dostupnom mjestu da bi pokupio još putnika. Sjetio sam se tog sporog ritma kojim vlakovi putuju uvijek kad se voziš tamo gdje zapravo ne bi htio biti. Sjetio sam se energije uložene da zaboravim dobar dio svojega djetinjstva. I baš kad sam htio odustati od bilo kakvoga mogućega osjećaja nostalgije, pogled mi je pao na uredno složene bilježnice. Otvorio sam bilježnicu.

Moje putovanje Odiseju.

Svake prve proljetne nedjelje u godini znalo se da idemo. Nije čak ni smetalo to što se ove prve proljetne nedjelje sunce sakrilo. Obukli bismo iste zelene odore. Opremili se i sjeli, svatko na svoj bicikl. Ravnica se oko nas činila, ako bi za to bilo dovoljno vjetra, kao pjenasto more koje pljuska na sve strane. Nakon dovoljno broja zaveslaja našli smo se na svojem otoku. Bio je to veliki vodeni otok na sred ravne zelene površine. Sjeli smo uz jezero. Tata je objašnjavao zašto plovci variraju po veličini. Odabrao sam jedan. Zamahnuo i čeka. Puhao je tek lagani vjetar. Tatu je na pecanje vodio njegov tata. Onda kada je bio relativno trijezan, kao i moj tata. Tata je rekao kako je na pecanju shvatio zašto se mijenjaju godišnja doba, zašto treba lozu rezati na ovaj ili onaj način i zašto nije preporučljivo otići na pecanje zimi. Činilo se da tata nije naučio više od te 2 ili 3 stvari, pa sam se svaki put pretvarao da su i meni nove. Nekada, kad bismo sjedili dovoljno dugo, razmišljao sam kako iz tog plavog otoka izranja golemi brod na jedra. Na njemu nema posade. Izroni, zaustavi se i ja se penjem na njega i odlazim s vjetrom koji me nosi tamo-amo po pučini. Vjerojatno bih se najprije zaputio u Grčku. Ne zato što nisam želio otići dalje, već zato što sam nekim jednostavnim izračunima došao do činjenice da je najpraktičnije početi od tamo.

Kada bi odzvonilo podne tata bi izvadio sendviče sa svježim domaćim kozjim sirom i zrelim rajčica koje su ostavljale ružičaste mrlje na prstima. Tata mi je pružio svježe iscijeđeni sok od jabuke koji je preostao kada je majka radila savijaču. Sebi je prenamijenio bocu prozirne tekućine. S tom bocom sam dosada imao najmanje 3 nezgode. Zamislite samo trenutak kada trčite od škole do kuće tik prije ljetnih praznika. Uliječete na vrata znojni. Lijevom rukom otirate znoj sa čela, a desnom posežete u frižider prema boci za koju mislite da je boca hladne vode. Svatko je najmanje jednom imao istu nezgodu. Problem je što se mogućnost te nezgode s godinama proporcionalno povećavala. Odjednom, sunce se otkrilo i sasvim polako rasvijetlilo tamni, vodeni otok pred nama. Raspoređeni u obliku nevidljivih rombova lotosi su nježno otvorili svoje latice prema gore. Nije u tome bilo ničega romantičnoga ni začuđujućeg, začuđujuća je bila činjenica da ih uza sve ove prve nedjelje u proljeću, nikada, ali ama baš nikada nisam primijetio. Sasvim neprimjetno jedan po jedan, maleni crni drozd sletio je na lotos i počeo halapljivo srkati sok. Uskoro je došao još jedan, pa još jedan.

Tata je primijetio s kojim sam zanimanje proučavao pravilni ritam koji je proizvodio lepet krila kad udare o mirnu površinu vode. "Lotofazi," rekao je. Hrane se medom iz cvijeća. Kimnuo sam u znak razumijevanja. Sjedili smo neko vrijeme i promatrali njihovo nadmetanje oko komadića hrane. Voda se pjenila na površini. Kasnije sam negdje pročitao da hrana lotofaga kada je jedu ljudi čini da zaborave. Oni zaboravljaju put kući.

Ulov nije bio osobit. Sjeli smo na svoje bicikle i odjedrili kući.

Zaklopio sam bilježnicu u trenutku kad se čulo dozivanje iz kuhinje. Majka je završila ručak. Sjeo sam za stol i sjetio sam se. Sjetio sam se točnog redoslijeda za prvi proljetni ručak. Za otprilike 2 i po sata iz polja će izroniti onaj isti vlak i odnijeti me daleko.